

Rautjärven lukion houkuttelevuuden lisääminen

Hyvlk 24.02.2021 § 13

Valmistelija

Virpi Nevalainen, hyvinvointijohtaja
p. 0400 277 000, virpi.k.nevalainen@rautjarvi.fi

Rautjärven kunnanvaltuuston on hyväksynyt 16.11.2020 § 41 Rautjärven kunnan strategiset tavoitteet vuosille 2021 -2125. Strategisena päämääränä on, että kunta tarjoaa laadukkaan oppimisympäristön ja mahdollistaa monipuolisia kouluttautumismahdollisuuksia. Tämä edellyttää vähintään, että oma lukio säilyy paikkakunnalla ja taloudellisesti kannattavan opetuksen järjestämiseksi riittävä oppilasmäärä aloittaa vuosittain lukio-opinnot Rautjärven lukiossa. Tämä edellyttää vähintään 10 oppilaan määrää luokka-asteittain.

Strategiseksi kärkihankkeeksi on hyväksytty em. strategisen tavoitteen lisäksi myös lukion erikoistuminen (Kv 16.11.2020 § 41). Tällä kärkihankkeella on strategian laadinnan yhteydessä ajateltu lisättävän lukion kiinnostusta hakijoiden keskuudessa ja siten turvattavan lukion olemassaolo.

Lukion erityinen koulutustehtävä

Lukion erityinen koulutustehtävä eli ns. erityislukio tarkoittaa opetusta, jossa olennaisessa määrin painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta ja voidaan poiketa lukiokoulutusta koskevista säännöksistä ja määräyksistä. Erityisen koulutustehtävän myöntäminen edellyttää tarvetta haetun koulutuksen järjestämiseen sekä osaamisen syventämiseen ja opiskelumahdollisuuksien monipuolistamiseen. Lisäksi edellytetään, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää erityisen koulutustehtävän mukaista koulutusta. Erikoislukion statusta on haettava vähintään vuotta ennen suunniteltua aloitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Hakemukseen tarvitaan lisäksi hyvin suunniteltu ja perusteltu sekä arvioitu suunnitelma opetuksen toteuttamisesta.

Lukion erityisen koulutustehtävän hoitamiseksi tarvitaan erityislinjojen opettajia, joiden saatavuudesta ei ole varmuutta. Lisäksi opetukselle on laadittava erityinen opetussuunnitelma, varattava määrärahaa tarvittaviin välineisiin ja tiloihin sekä markkinointiin. Opetuksessa voidaan tarvita lisää resursseja myös yksilökohtaiseen ohjaukseen ja lukujärjestysten yhteensovittamiseen. Mikäli Rautjärven lukion erikoistumista päätetään lähteä hakemaan, sen suunnittelulle pitää varata riittävästi aikaa, vähintään puolitoista vuotta. Koska lukion erityisen koulutustehtävän hakeminen ei ole nopea prosessi, eikä erityislukion statuksen saamisesta ole hakemisesta huolimatta varmuutta, Rautjärven lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi on mietittävä myös muita mahdollisia toimenpiteitä.

Teemapainotteiset kurssit

Teemapainotteisten kurssien tarjoamisella esim. luonto- ja retkeilymatkailuteemalla voitaisiin lisätä lukion houkuttelevuutta hakijoiden keskuudessa. Mahdollisia kurssivaihtoehtoja voisivat olla esim. ”Elämää Hiitolanjoella”

(painotus biologia), Hiitolanjoen kemiaa (kemia & muut luonnontieteet, korkeakouluyhteistyö/LUT), luontomatkailu (kielet, yhteiskuntaoppi, oppilaanohjaus) sekä yrittäjyys luonto- ja teemamatkailun ympärillä (yhteiskuntaoppi & yhteistyö paikallisten yrittäjien kanssa). Yhden kurssin hinta olisi noin 1300e. Jos erityisiä teemapainotteisia kursseja järjestettäisiin kaksi jokaiselle vuosikurssille, kustannukset olisivat noin 7800e/lukuvuosi. Teemapainotteiset kurssit voidaan järjestää olemassa olevilla opettajilla ja kursseja voitaisiin ottaa opintosuunnitelmaan hyvinkin nopealla aikataululla, mahdollisesti jo elokuusta 2021 alkaen.

Maksuttoman asumisen tarjoaminen

Koska rautjärveläiset nuoret eivät riitä tulevaisuudessa takaamaan kunnan lukiolle riittävää oppilasmäärää, lukioon tulisi houkutella opiskelijoita lukio-opintoihin, myös kunnan ulkopuolelta. Kuntien väliset mutta myös kunnan sisäiset liikenneyhteydet ovat huonot ja tämä voi estää osaltaan hakemisen Rautjärven lukioon. Koska kunnalla on tarjolla paljon vapaita asuntoja, ratkaisuna voisi olla maksuttoman asunnon/asumisen tarjoaminen lukio-opiskelijoille. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman Rautjärven lukion vetovoimaisuuden lisäämiseksi 22.2.2021 § 4.

Maksuton asunto voidaan tarjota:

- toiselta paikkakunnalta saapuvalle opiskelijalle
- rautjärveläiselle opiskelijalla, jonka koulumatkaa ei voida järjestää olemassa olevilla liikennöivillä kuljetuksilla ja matka ylittää 7 km. (Oppivelvollisuuden laajenemiseen ja maksuttomuuteen liittyen koulumatkatukeen oikeuttavan koulumatkan raja laskee 10 kilometristä 7 kilometriin. Lisäksi 54 euron kuukausittainen omavastuu poistuu. Koulumatkakorvauksen suorittaa Kela.)
- ulkomailta tuleville lukio-opiskelijoille.

Kunnan ulkopuolelta tulevien lukio-opiskelijoiden kannattavuuslaskelmaa:

Kotimaiset opiskelijat	€
Oppilaskohtainen valtionosuus	12000
Opetuksen lisäkustannukset	1500
Ruokailukustannukset	730
Ilmaisen asunnon tarjoaminen	3600
Nettohyöty	6170

Ulkomaiset opiskelijat, pilottihanke	€
Oppilaskohtainen valtionosuus	12000
Opetuksen lisäkustannukset	2420
Ruokailukustannukset	730
Ilmaisen asunnon tarjoaminen	3600
Valmistumispalkkio	1350
Nettohyöty	3900
Nettohyöty 2 opiskelijaa	7800

Ulkomaiset opiskelijat, pilottihanke	€
Oppilaskohtainen valtionosuus	12000
Opetuksen lisäkustannukset	1375
Ruokailukustannukset	730
Ilmaisen asunnon tarjoaminen	3600

Valmistumispalkkio	1350
Nettohyöty	4945
Nettohyöty 4 opiskelijaa	19780

Teemapainotteisten kurssien järjestäminen on lukion erityisen koulutustehtävän hakemista ja järjestämistä huomattavasti helpompi ja edullisempi vaihtoehto huomioiden olemassa olevat mahdollisuudet ja resurssit. Teemapainotteisten kurssien tarjoaminen lukiossa sekä maksuttoman asumisen tarjoaminen kriteerit täyttävillä opiskelijoille olisivat tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisimmat toimenpiteet Rautjärven lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi. Lukion erityisen koulutustehtävän suunnittelu ja mahdollinen hakeminen jätettäisiin vuosille 2022- 23 toteutettavaksi, mikäli oppilasmäärää Rautjärven lukiossa ei saada kasvamaan edellä mainituilla nyt tehtävillä toimenpiteillä.

Teemapainotteisten kurssien sekä maksuttoman asumisen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia ei ole huomioitu talousarviossa 2021. Asumisen maksuttomuuden mainostaminen alkaa heti nyt kevään 2021 yhteishaussa. Samalla pyritään tiedottamaan myös nyt päätöksenteossa olevia, mahdollisesti järjestettäviä teemapainotteisia kursseja. Mikäli maksuttoman asumisen kriteerit täyttäviä opiskelijoita aloittaa lukio-opintonsa Rautjärven lukiossa syksyllä 2021 ja teemakursseja järjestetään lukuvuoden 2021 -2022 alusta alkaen, syntyvien kustannusten kattamiseksi joudutaan mahdollisesti hakemaan lisämäärärahaa. Lisämäärärahan tarpeesta ilmoitetaan osavuosisiraportin yhteydessä.

Esittelijät

Hyvinvointijohtaja Nevalainen Virpi
Vs. rehtori Riitta Lepola
Opinto-ohjaaja Carita Kanen

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää, että lukion houkuttelevuuden lisäämiseksi tarjotaan maksuton asuminen kunnanhallituksen 15.2.2021 § 21 ja kunnanvaltuuston 22.2.2021 § 4 hyväksymien kriteerien mukaisesti ja aloitetaan teemakurssien järjestäminen lukuvuodesta 2021 -2022 alkaen yhteensä 6 kurssia/lukuvuosi. Tehtäviä toimenpiteitä varten tarvittavista lisämäärärahoista tuodaan tieto osavuosisiraportin yhteydessä, kun syntyvistä kustannuksista on tarkempaa tietoa. Lukion erityisen koulutustehtävän suunnittelu ja mahdollinen hakeminen jätetään tässä vaiheessa vuosille 2022-23 toteutettavaksi, mikäli oppilasmäärää Rautjärven lukiossa ei saada kasvamaan edellä mainituilla, nyt tehtävillä toimenpiteillä.

Päätös

Hyväksyttiin. Timo Tervonen ja Maija Lambert toivat lautakunnalle tiedoksi Kari Luumin kunnanvaltuuston kokouksessa 22.2.2021 esittämän idean kristillisestä lukiosta.

Rehtori ja opinto-ohjaaja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.45.

Hyväk 28.04.2021 § 33
56/12.00.00/2021

Valmistelija

Virpi Nevalainen, hyvinvointijohtaja
p. 0400 277 000, virpi.k.nevalainen@rautjarvi.fi

Rautjärven lukioon tuleville opiskelijoille tarjottavan maksuttoman asumisen kriteereitä on syytä tarkentaa. Kunnan strategisena tavoitteena on lukion houkuttelevuuden lisääminen ja oppilasmäärän säilyttäminen

vähintään 10 oppilaassa/vuosiluokka. Tästä johtuen maksutonta asumista ulkopaikkakunnalta tuleville lukio-opiskelijoille voitaisiin tarjota vuosiluokasta riippumatta. Esimerkiksi lukuvuoden 2021-22 alussa lukion toiselle luokalle Rautjärven lukioon tuleva ulkopaikkakuntalainen saisi hakiessaan ilmaisen asumisen. Laajennetun oppivelvollisuuslain 1214/2020 nojalla lukio-opinnot olisi maksuttomia tulevana lukuvuonna ainoastaan 1. luokalle tuleville laajennettuun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville opiskelijoille. Tästä ikäryhmästä ja näistä opiskelijoista lähtien lukio-opinnot ovat maksuttomia. Tätä ikäryhmää vanhemmat opiskelijat maksavat itse opintonsa.

Käyttömenot maksuttomasta asumisesta kohdentuvat hyvinvointitoimi-alueelle lukion tulosyksikköön. Lukiolaisista saatavat valtionosuudet taas näkyvät konsernipalvelujen tuloina. Vaikka maksuttoman asumisen tarjoaminen uusien lukiolaisten houkuttelemiseksi Rautjärven lukioon, heikentää hyvinvointitoimialueen tulosta, parantavat kunnassa opiskelevat lukiolaiset kuitenkin kunnan kokonaistaloutta ja pitävät lukiota elinvoimaisena.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Nevalainen Virpi
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta hyväksyy maksuttoman asumisen myöntämiseen tehdyn tarkennuksen, jonka perusteella myös toiselle tai kolmannelle lukuvuodelle Rautjärven lukioon ulkopaikkakunnalta tuleva opiskelija voi saada opintojen ajalle maksuttoman asumisen.
Päätös	Hyväksyttiin.